

‘oresteia’ is een onvergetelijk toneelstuk

VRT-nieuwsnet, Pol Arias, 03-01-2007

Eind november ging de voorstelling al in première in Amsterdam. Nu is deze coproductie van NTGent en Toneelgroep Amsterdam in Gent te zien. Het is directeur Johan Simons zelf die deze Griekse klassieker van Aischylos regisseert en zoals altijd bij hem het geval is drukt hij ook op deze tekst zijn eigen stempel. Die zal in het geheugen gegrift blijven.

“Oresteia” is een trilogie over goden en mensen. De drie tragedies brengen het verhaal over de bloedige keten van moord en wraak binnen het huis van Argos. Ze tonen hoe Agamemnon afgeslacht wordt door zijn vrouw Klytaimnestra en haar minnaar. Hoe daarna de zoon Orestes die vadermoord wreekt met een moedermoord. Tenslotte zien we hoe aan die keten van bloedwraak een einde komt door de oprichting van een rechtssysteem. Alleen daarom al is het een van de belangrijkste teksten uit de theatergeschiedenis.

Van Griekse mythologie tot familiedrama

In zijn encensering plaatst regisseur Johan Simons de figuur Orestes centraal. “”Oresteia” betekent simpelweg het verhaal van Orestes, dus vertel ik het vanuit zijn perspectief”, zegt Simons. Om dat te doen lukken zijn ingrepen nodig. Aan Herman Altena werd een nieuwe vertaling gevraagd en samen met dramaturg Paul Slangen bewerkte Simons de tekst. “Wij wilden er meer een familiedrama van maken, met de nadruk op de individuen en hun dilemma’s. De koorpartijen werden niet weggegooid maar verdeeld over de personages.” Al is er veel geschraapt, de voorstelling duurt nog vier uur maar heel die tijd is er niet alleen veel te horen maar ook heel veel te zien.

“Creatief met klei” is indrukwekkend

De toeschouwers zitten zowel in de zaal als op een tribune op het toneel. Daartussen staat een glazen kooi met daarin die wraakzuchtige familie. Goden treden aan via een catwalk vanuit de zaal. De vloer in die kooi bestaat uit vochtige klei. Naarmate het verhaal vordert worden de glazen wanden gesloopt en veranderen personages werkelijk in monumenten van klei. Overduidelijk is hoe democratie en rechtspraak ontstaat, door nieuwe verlichte goden, door nieuwe mensen die in die klei overeind blijven. De beelden zijn fascinerend, het gevecht van de acteurs met die bijzondere vormgeving en niet in het minst met die modderige materie is indrukwekkend.

Inspanning van kijker wordt beloond

Dankzij die samenwerking tussen twee grote theaterhuizen is de rolbezetting gewoonweg majesteus. Maar een gemakkelijke zit is het niet. Aanvankelijk zorgt de tekstbewerking meer voor verwarring dan voor helderheid. Het vraagt een behoorlijke inspanning om naar dat geweld van woorden te blijven luisteren. Na het eerder moeilijke eerste luik worden de krachtlijnen van de voorstelling duidelijker en overtuigender. Al blijven soms de effecten wat gezocht en de taal wat te zwaar, het is een voorstelling om nooit meer te vergeten.

